

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์

ศศิธร ชิดนายิ RN, พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)*
มณฑา อุดมเลิศ RN, พย.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก)**

บทคัดย่อ

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญในการประเมินคุณค่าและความเหมาะสมของหลักสูตร การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตพ.ศ.2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ โดยใช้รูปแบบซีป (CIPP model) ประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน) ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 50 คน หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาล จำนวน 3 คน พี่เลี้ยงแหล่งฝึก จำนวน 14 คน อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารหลักสูตร และผู้บริหารวิทยาลัย จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทดสอบ ความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .89 และแบบ สัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.45, 0.64; \bar{X} , SD = 4.38, 0.88) ตามลำดับ โครงสร้างของหลักสูตร เป็นประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพในระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.32, 0.72)

2. ปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา สถาบันพระบรมราชชนนีก่อการกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนไว้ชัดเจน ผู้เรียนส่วนมากเข้าเรียนเนื่องจากมีความชอบในวิชาชีพพยาบาลร้อยละ 54

ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ผู้สอนอาจารย์ส่วนมากมีคุณวุฒิปริญญาโท อัตราส่วนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล อัตราส่วนอาจารย์ วุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก เท่ากับ 3.66 ต่อ 5.85 ต่อ 0.49 ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.12, 0.72)

ปัจจัยนำเข้าด้านอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด แหล่งฝึกพบว่า ด้านปริมาณ ด้านคุณภาพ และด้านความสะดวกในการใช้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 3.59, 1.53)

3. ด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.18, 0.63) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.26, 0.65) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.15, 0.63) การวัดและประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.19, 0.62)

4. ด้านผลผลิต พบว่าส่วนมากมีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 ร้อยละ 64.70 ผลการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาลครั้งที่ 2/2553 มีผู้สอบผ่าน 8 รายวิชาในการสอบครั้งแรกร้อยละ 70 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.18, 0.86)

ผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงการจัดการศึกษา เช่น การปรับเพิ่มรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในชุมชนได้แก่ วิชาการรักษาเบื้องต้น และวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ ตลอดจนควรมีการปรับปรุงปัจจัยเกื้อหนุน

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์

The Curriculum Evaluation of Bachelor Degree in Nursing Science Program, B.E.2545 Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit

Sasidhorn Chidnayee RN, MNS* Montha Udomlert, RN, MNS**

ABSTRACT

This descriptive research aimed to evaluate the Bachelor Degree in Nursing Science Program, B.E.2545. This study used CIPP Model which examined context, input, process, and product of the program. The participants were 50 graduated, provided for experienced public health officers in 2006, 3 head nurses, 14 clinical mentors, 4 instructors including a course manager, an executive, and 2 instructors. A questionnaire was developed to evaluate the curriculum with Cronbach's alpha coefficient (.89). In depth interview and focus group were used for data collection. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The results were as follows:

1. The purposes of this curriculum were consistent with the needs of the community and the purposes of the Education Act 2542 at the highest level (\bar{X} , SD = 4.45, 0.64; \bar{X} , SD = 4.38, 0.88). Structure of the course was useful for the profession at the highest level (\bar{X} , SD = 4.32, 0.72).

2. For the input of the program, Praboromrajchanok Institute has set qualifications of eligible applicants clearly. The reason for commencing the course was a preference of nursing career 54%. Instructor ratio for Bachelor: Master: Doctoral was 3.66: 5.85: 0.49, which did not meet the standard of Thai Nursing Council. The graduated nurses evaluated the instructors at a high level (\bar{X} , SD = 4.12, 0.72). The qualities and quantities of facilities such as classrooms, laboratories, and field sites were at a high level (\bar{X} , SD = 3.59, 1.53).

3. For the process of the program, the teaching process was reported at a high level (\bar{X} , SD = 4.18, 0.63). Advisory system was at the highest level (\bar{X} , SD = 4.26, 0.65), whereas teaching and learning, and evaluation process were rated at a high level (\bar{X} , SD = 4.15, 0.63; \bar{X} , SD = 4.19, 0.62).

4. For the product of the program, 64.7% of graduated student had GPA 3.00-4.00 and 70.59 % of graduate nurses passed the National Nursing License (2/2553) examination at the first time. The competency scores of newly graduate nurses for overall and for each aspect were at a high level (\bar{X} , S.D= 4.18, 0.86).

The finding of this study could be applied for improving the program. For instance, more subjects that could be used in the communities such as Primary Medical Care and Maternal and Child Care should be added in the program. Moreover, supporting factors should be improved.

Keywords : curriculum evaluation, Bachelor Degree in Nursing Science Program, Public Health Officer

* Registered Nurse, Senior Professional Level Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit,

** Registered Nurse, Professional Level Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit,

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ธรรมชาติของหลักสูตรมีลักษณะเป็นพลวัต ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของสังคมและต่อเนื่องกัน หลักสูตรเป็นสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ เพราะหลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง หลักสูตรจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย

การประเมินหลักสูตรมีประโยชน์ที่สำคัญ เช่น ทำให้ทราบจุดที่ต้องพัฒนาปรับปรุงหาประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยพิจารณาว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไรเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ กระบวนการเรียนการสอนเนื้อหาวิชา วัสดุอุปกรณ์การเรียนมีประสิทธิภาพหรือไม่ ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ซึ่งให้เห็นคุณค่าของหลักสูตรและช่วยให้สามารถวางแผน การเรียนในอนาคตได้

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 28 ที่กำหนดให้หลักสูตรการศึกษา ระดับต่างๆ ให้มีลักษณะหลากหลายมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ สาระมีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสถาบันพระบรมราชชนกได้นำมาเป็นแนวนโยบายในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาและกระจายโอกาสแก่กำลังคนด้านสุขภาพระดับต่ำกว่าปริญญาให้มีองค์ความรู้เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ เป็นสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข จัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีการติดตามประเมินหลักสูตรและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัด

การเรียนการสอน ปี พ.ศ. 2549 ได้จัดให้มีจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 (หลักสูตรเทียบโอนการศึกษาสำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2549) ที่รับผู้เรียนที่เป็นบุคลากรประจำการที่ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และบุคลากรอื่นๆ ที่มีพื้นฐานการศึกษา มาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรการสาธารณสุข (ผดุงครรภ์อนามัย) หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (สาธารณสุขชุมชน) และหลักสูตรประกาศนียบัตรผดุงครรภ์อนามัยมีจำนวน 101 หน่วยกิตโดยมีการเทียบโอนหน่วยกิตที่เรียนมา จึงใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปี 6 เดือน

ปีพ.ศ. 2554 มีผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้ จำนวนทั้งหมด 3 รุ่น จึงควรที่จะได้รับการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความก้าวหน้าทางวิชาการ การประเมินหลักสูตรใช้หลักการของ Stufflebeam (2000) หรือ CIPP Model ซึ่งได้แก่ การประเมินบริบท (context) ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (product) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร เพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545

เฉพาะที่เป็นหลักสูตรเทียบโอนสำหรับเจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2549 โดยสำรวจจาก ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรดังกล่าวปีพ.ศ. 2553 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ผู้ใช้ บัณฑิต ผู้บริหาร พยาบาลที่เลี้ยงหลังฝึก โดยใช้ รูปแบบการประเมิน CIPP Model ดำเนินการ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2553 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ปีพ.ศ. 2553 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ จำนวน 50 คน หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาล 3 คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 14 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 2 คน และผู้บริหาร จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยนำมาจากแบบ สอบถามการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต ของศศิธร ชิดนายิและคณะ (2553)² ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) การประเมิน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับค วามสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น พระราชบัญญัติ การศึกษาพ.ศ. 2542 จำนวน 16 ข้อ 2) แบบสอบถามการประเมินด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวน 14 ข้อ 3) แบบสอบถามการประเมินปัจจัย สนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ 4) แบบ สอบถามการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล และอาจารย์ที่ ปรึกษา จำนวน 30 ข้อ 5) การประเมินการบรรลุ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จำนวน 16 ข้อ กำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนช่วง 1.00 - 1.80 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด
คะแนนช่วง 1.81 - 2.61 คะแนน หมายถึง น้อย
คะแนนช่วง 2.62 - 3.42 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
คะแนนช่วง 3.43 - 4.23 คะแนน หมายถึง มาก
คะแนนช่วง 4.24 - 5.00 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มจาก ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ หัวหน้าฝ่าย การพยาบาล พยาบาลวิชาชีพและผู้สำเร็จการ ศึกษาจำนวน จำนวน 5 ข้อ

3. การวิเคราะห์จากเอกสารประเด็น ความสอดคล้องของหลักสูตรกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550- 2554) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2548 และสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่พึงประสงค์ของ สภาการพยาบาล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) แบบสอบถามได้ตรวจสอบ ความตรง ด้านเนื้อหามาแล้วจึงไม่นำมาหาซ้ำ
2. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) นำแบบสอบถามการประเมินหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ไปทดลองใช้กับนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี อุตรดิตถ์ จำนวน 30 ราย คำนวณ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .96

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัย ได้ทำ การ พิทักษ์ สิทธิ ของ กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในการทำ วิจัย ได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความ ร่วมมือในการทำวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบ

สอบถามเมื่อสระในการตอบแบบสอบถาม สามารถ ปฏิเสธการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วม หรือ ถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่ได้รับ ผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น ข้อมูลทุกประเภทจะถูก จัดเก็บไว้ในที่ปลอดภัยผู้ไม่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถ เข้าถึงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้ข้อมูล ทั้งหมด จะถูกทำลายทิ้งหลังจากการวิจัยแล้วเสร็จอย่าง สมบูรณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ใน ภาพรวมและจะเผยแพร่เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ เท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้สำเร็จ การศึกษา

2. เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.1 ข้อมูลจากการสอบถามอาจารย์ ผู้สอน ผู้บริหารวิทยาลัยใช้การสัมภาษณ์รายบุคคล

2.2 ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาใช้ การสนทนากลุ่ม จำนวน 18 คน จำนวน 3 กลุ่มๆละ 6 คน

2.3 ข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายการ พยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลวิชาชีพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอ อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ฝ่ายการพยาบาลสู่มพยาบาล วิชาชีพและหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 14 คน สนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม

3) สัมภาษณ์เชิงลึก หัวหน้าฝ่าย การพยาบาล จำนวน 3 คน

4) พยาบาลวิชาชีพและหัวหน้าหอ ผู้ป่วยใช้การสนทนา กลุ่มพร้อมทั้งจัดบันทึก ภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ คำนวณหา ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อ หลักสูตรและการจัดการศึกษา หลักสูตรพยาบาล ศาสตร์บัณฑิต ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การ แจกแจงความถี่ คำนวณหาช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัย ได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาอย่างเป็น ระบบรวมทั้งเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูล

4. ข้อมูลจากเอกสารใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา

ผลการศึกษา

ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระของ หลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 มีวัตถุประสงค์ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.45, 0.64; 4.38, 0.88 ตามลำดับ) โครงสร้างหลักสูตรเป็น ประโยชน์ใน การประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.54, 0.67) การประเมินความ เหมาะสม ของหมวดวิชาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (\bar{X} , SD = 3.84, 1.57) (ตารางที่1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมของหมวดวิชา

หมวดวิชา	\bar{X} (SD)	ระดับ
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	3.08 (1.89)	ปานกลาง
หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	4.12 (1.19)	มาก
หมวดวิชากลุ่มวิชาชีพการพยาบาล	4.48 (0.79)	มากที่สุด
หมวดวิชาเลือกเสรี	2.97 (1.98)	ปานกลาง
โดยรวม	3.84 (1.57)	ปานกลาง

การวิเคราะห์หลักสูตรมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 -2554) ในการพัฒนาคุณภาพคนให้คนไทย ทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 แผนการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับทิศทางการต้องการกำลังคนด้านพยาบาลวิชาชีพ และสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่พึงประสงค์ของสภาการพยาบาล

ด้านปัจจัยนำเข้า

1. คุณสมบัติผู้เข้าเรียน มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนไว้ชัดเจนว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวงสาธารณสุขตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

2. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ส่วนมากมีคุณวุฒิปริญญาโท แต่อัตราส่วนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล อัตราส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก เท่ากับ 3.66 ต่อ 5.85 ต่อ 0.49 ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD= 4.10, 0.72) ความรู้และประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ พยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดสิ่งที่พบคือ การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} , SD= 3.90, 0.89)

3. ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอน พบว่าปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอนในด้านปริมาณอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD=3.62,0.76)ด้านคุณภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.14, 1.03) และด้านความสะดวกในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD=4.23, 0.97)

ด้านกระบวนการ

1. การบริหารหลักสูตร มีระบบการบริหารหลักสูตรในรูปแบบคณะกรรมการบริหารวิชาการที่มีตัวแทนมาจากทุกภาควิชาและหัวหน้างาน ผลการประเมินความพึงพอใจในการบริหารหลักสูตรที่ภาพรวมของอาจารย์และนักศึกษาทุกชั้นปีอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาอาจารย์ วิทยาลัยมีนโยบายในด้านการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรม มีคณะกรรมการพัฒนาบุคลากร

3. การจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.18, 0.63) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.26, 0.65) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	\bar{X} (SD)	ระดับ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.15 (0.63)	มาก
การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.19 (0.62)	มาก
อาจารย์ที่ปรึกษา	4.26 (0.65)	มากที่สุด
โดยรวม	4.18 (0.63)	มาก

ด้านผลผลิต

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากมีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 ร้อยละ 64.70 ผลการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

การพยาบาลของสภาการพยาบาลครั้งที่ 2/2553 มีผู้สอบผ่าน 8 รายวิชาในครั้งแรกร้อยละ 70.59 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดย รวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.18, 0.86) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยรวม และรายด้าน ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา (n=50)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	\bar{X} (SD)	ระดับ
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยรวม	4.18 (0.86)	มาก
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์รายด้าน		
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.27 (0.84)	มาก
ด้านสมรรถนะสากล	4.05 (0.89)	มาก
ด้านทักษะชีวิต	4.28 (0.83)	มาก

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้านโครงสร้างหลักสูตรมีข้อเสนอแนะว่ารายวิชาที่ควรเพิ่ม คือ การพยาบาลผู้ใหญ่ โภชนาการ การพยาบาลอนามัยชุมชน การพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์เพิ่มการทำคลอด รายวิชาที่ควรแยกออกจากกัน คือ การพยาบาลเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ หลักสูตรควรเน้นเกี่ยวกับการนำไปประยุกต์ใช้ในชุมชน ควรมีการรักษาเบื้องต้นมากกว่านี้เพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ที่สถานอนามัย ควรขยายระยะเวลาการศึกษา

เป็น 3 ปี เพราะการเรียนจำนวนหน่วยกิต 101 หน่วยกิตในระยะเวลาที่กำหนดมาตรฐานเรียนอัดแน่น ด้านผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษามีความมั่นใจในการดูแลสุขภาพของประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะคำนึงถึงความปลอดภัยต่อผู้ป่วย ผู้ใช้บัณฑิต ประเมินว่า การทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยมาศึกษาต่อยอดเป็นสิ่งที่ดีเพราะปรับระดับ การใช้ประโยชน์ ทำให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนได้รับ การดูแลที่ดีมากขึ้น สิ่งที่กังวลคือการนำเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนมาเรียนต่อในสาขาพยาบาลจะทำให้เกิดการขาดแคลน

บุคคลากรอื่นตามมา ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจ ในบัณฑิตพยาบาลที่มาจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน เนื่องจากสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งพยาบาลวิชาชีพที่เป็นวิชาชีพที่ต้องการมากในสถานีนอนมัย และมีทักษะความเชี่ยวชาญการปฏิบัติงานในชุมชน และอยากให้มีการผลิตพยาบาลวิชาชีพที่มาจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต่อไปเพื่อเป็นการยกระดับ บุคลากรสาธารณสุข

การอภิปรายผล

การประเมินด้านบริบท

ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 มีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หลักสูตรกับความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.45, 0.64, 4.38, 0.88) ตามลำดับโครงสร้างของหลักสูตรเป็นประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (\bar{X} , SD = 4.54, 0.67) นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมาก การพัฒนาหลักสูตรมีปรัชญาหลักสูตรว่าการพยาบาลมีคุณค่าและมีความจำเป็นต่อสังคม โดยมีหลักสำคัญ 4 ประการคือ 1) การพยาบาลเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พยาบาลกับประชาชนในการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันเจ็บป่วย การดูแลและการฟื้นฟูสภาพบนพื้นฐานความเอื้ออาทร โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) สุขภาพเป็นความสมดุลของร่างกาย จิตใจ สังคม และ จิตวิญญาณ 3) การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพการณ์จริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ชุมชนเป็นฐาน การเรียนรู้ 4) บัณฑิตพยาบาล³ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษา

ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ⁴

ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินความเหมาะสมของหมวดวิชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} , SD = 3.84, 1.57) หมวดวิชากลุ่มวิชาชีพการพยาบาลมีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด (\bar{X} , SD= 4.48, 0.79) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป มีระดับปานกลาง (\bar{X} , SD = 3.08, 1.89) หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพมีระดับคะแนนมาก (\bar{X} , SD =4.12, 1.19) หมวดวิชาเลือกเสริมมีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} , SD = 2.97, 1.98) การศึกษาครั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนมีความต้องการ ปรับปรุงวุฒิเป็นพยาบาลวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ในชุมชนที่ปัจจุบันขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในสถานีนอนมัยและมีข้อเสนอแนะรายวิชาควรมีการประยุกต์ใช้ในชุมชนและเพิ่มรายวิชาที่ต้องใช้ปฏิบัติจริง เช่น วิชาปฏิบัติการรักษาเบื้องต้น การพยาบาลสูติศาสตร์ที่เน้นการทำคลอด การตรวจครรภ์ การพยาบาลอนามัยชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากในสถานีนอนมัยพยาบาลวิชาชีพจะมีบทบาทในการตรวจรักษาเนื่องจากสถานที่บางแห่งอยู่ห่างไกลจากโรงพยาบาลมากวิชาเหล่านี้มีความสำคัญต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่และประชาชนผู้มารับบริการ

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

คุณสมบัติผู้เข้าเรียน มีการกำหนดไว้ อย่างชัดเจน กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนเพราะตนเอง

ชอบร้อยละ 54 สาเหตุที่มาเรียนเนื่องจากต้องการได้รับคำตอบแทนที่ไม่แตกต่างจากพยาบาลวิชาชีพ เช่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน ด้านการสาธารณสุข (พตส.) และคำตอบแทนอื่นที่มากกว่า ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

อาจารย์ผู้สอน ในด้านอาจารย์ผู้สอนผู้สำเร็จการศึกษา ประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD= 4.10, 0.72) มีความรู้และประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอน เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับมาก แต่การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} , SD =3.90, 0.89) จากการศึกษาของนวนลอนงค์ บุญฤทธิพงษ์⁵ ศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์พยาบาลที่ดีในทัศนะ นักศึกษาพยาบาล พบว่าต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่สอนเป็นอย่างดี รู้จักถ่ายทอดความรู้ เข้าใจ หลักสูตรมีประสบการณ์ในการทำงาน

ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การสอน ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอนด้านปริมาณคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD= 3.62, 0.76) ด้านคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.14, 1.03) และด้านความสะดวกในการใช้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} , SD = 4.23, 0.97) วิทยาลัยมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์อัตราส่วนต่อนักศึกษาเท่ากับ 1 ต่อ 7 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สิ่งนี้นักศึกษาประเมินในด้านนี้คือ การใช้ อินเทอร์เน็ต ที่พบว่ามีปัญหาเรื่องสัญญาณที่ช้าหรือหยุดบ่อย ทำให้เมื่อมีการมอบหมายงานให้ค้นคว้าหรือส่งงานแก่ผู้สอนทางอินเทอร์เน็ต

ทำไม่ได้ สำหรับห้องสมุดกลุ่มตัวอย่างประเมินว่าห้องสมุดมีหนังสือไม่ทันสมัย จำนวนหนังสือน้อย ระยะเวลาเปิดน้อย ทำให้มาใช้บริการไม่ทันในตอนเย็น ทำให้ไม่มีเอกสารประกอบการค้นคว้าเพื่อทำรายงานกรณีศึกษาส่งอาจารย์ ซึ่งความพร้อมของห้องสมุด และห้องปฏิบัติการค้นคว้าทดลอง มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน⁶ และปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต พยาบาลในระดับมาก⁷

การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมของวิทยาลัย อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} , SD = 4.18, 0.63) ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานวิชาการได้จัดประชุม คณาจารย์เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายของหลักสูตรจัดเสวนาระดมความคิดเห็นของอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องจากภายนอก เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารวิชาการพิจารณาเนื้อหารายวิชา กิจกรรมที่จัด การวัดและประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นกิจกรรมที่ บรรลุสมรรถนะและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง

การวัดและประเมินผล วิทยาลัยมีระเบียบและวิธีปฏิบัติการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้เป็นคู่มือปฏิบัติและมีการแจกให้กับอาจารย์และนักศึกษา ชั่วโม่งแรกของการปฐมนิเทศรายวิชาอาจารย์ผู้รับผิดชอบจะชี้แจงรายละเอียด ของวิธีการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบ และมีส่วนร่วมขอเปลี่ยนแปลงการวัดและประเมินผลได้ เมื่อการจัดการสอน

เสร็จสิ้นอาจารย์ จะทำการประมวลผลพร้อมให้หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ให้ความเห็น และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารวิชาการของวิทยาลัยให้ข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการให้คะแนนที่ มาจากอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติหลายคนว่าควรมีระบบที่ชัดเจนไว้ได้เที่ยงตรง

การบริหารหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินการบริหาร หลักสูตรว่ามีความเหมาะสม มีข้อเสนอแนะเรื่องรายวิชาให้เรียงลำดับความยากง่าย และกระจายรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มให้แยกออกจากกัน เช่น รายวิชาวิจัยทางการพยาบาลไม่ควรอยู่ในภาคการศึกษาเดียวกับรายวิชาการศึกษา อีสาระหรือบำบัดทางเลือก เนื่องจากมีกิจกรรมการเรียนรู้มาก ปีการศึกษา 2552 การประเมินความพึงพอใจในการบริหารหลักสูตร พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาทุกชั้นปีมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก การจัดการแผนการศึกษา การจัดรายวิชาที่เรียนในแต่ละภาคการศึกษา มีความเหมาะสม ด้านการจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านปัจจัยสนับสนุน การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง⁸

การพัฒนาอาจารย์ วิทยาลัยมีแนวนโยบายในด้านการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่การรับอาจารย์เข้ามาปฏิบัติงานจะมีการปฐมนิเทศในด้านการศึกษา การพัฒนาความเป็นครู โดย อาจารย์ต้องผ่านการอบรมครูคลินิก จัดให้มีอาจารย์ที่มีประสบการณ์เป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษา แก่อาจารย์ใหม่และในแต่ละปีจะมีงบประมาณเพื่อการพัฒนาความเชี่ยวชาญและจะมีการพัฒนา ความรู้ที่สถาบันพระบรมราชชนก ให้เข้ารับการอบรมอยู่เป็นระยะและมีแผนสนับสนุนค่าใช้จ่ายใน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยได้จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับนักศึกษาทุกคน จัดให้มีอาจารย์ประจำชั้นเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือดูแลนักศึกษาในเรื่อง การจัดการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ

การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปร้อยละ 64.7 ผลการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาลครั้งที่ 2/2553 มีผู้สอบผ่าน 8 รายวิชา ในครั้งแรกจำนวน 36 คนจาก 51 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 ซึ่งการศึกษาพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผล การสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ⁹⁻¹¹

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติของบัณฑิตตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว จะต้องมีความคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์ กำหนดไว้ 3 ด้านคือ สมรรถนะในด้านวิชาชีพสมรรถนะสากลและทักษะชีวิต ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตนเองมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งนี้วิทยาลัยกำหนดนโยบายให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการพัฒนานักศึกษานอกหลักสูตรที่ส่งเสริมให้บัณฑิตมีลักษณะที่พึงประสงค์จากการประเมินตนเอง ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่ามีความเอื้ออาทรต่อบุคคลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ได้มีกรอบแนวคิด

ที่มีการดูแลอย่างเอื้ออาทรเป็นแกนหลัก สำหรับผู้ใช้บัณฑิตประเมินด้านคุณภาพว่าการที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขสุขชุมชนมา ศึกษาต่อพยาบาล ทำให้ประชาชนได้รับการดูแลที่ดีขึ้น มีความมั่นใจ ในความปลอดภัยของการพยาบาล สิ่งที่ดีคือกลุ่มบุคลากรเหล่านี้มีความสามารถในการเข้ากับ ชุมชน ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจ ในสมรรถนะของบัณฑิตมากเพราะบัณฑิตกลุ่มนี้มีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งระดับ พยาบาลวิชาชีพ และเข้าใจงานของสาธารณสุข เป็นอย่างดี

จากข้อมูลเชิงคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ประเมินว่าเป็นความคุ้มค่าที่ได้มาศึกษาเพราะ นอกจากจะทำให้ตนเองมีความรู้ที่ลึกซึ้งในสาขาวิชาเรียน สามารถให้การพยาบาลได้ สิ่งหนึ่งคือ ทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ มีความคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนมากขึ้นทั้งที่ก่อนนี้ไม่เคยคำนึงถึง นอกจากนี้ทำให้ตนเองมีกระบวนการความคิด วิธีการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นกว่าก่อนการเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาและเนื้อหาให้มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มาจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน โดยเฉพาะในด้านการรักษาเบื้องต้นเพื่อสามารถไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

2. ปรับปรุงปัจจัยเกื้อหนุนด้านการเรียนในด้านต่างๆ ให้มีปริมาณพอเพียง คุณภาพ และสะดวกในการใช้บริการ ให้อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

3. พัฒนาบุคลากรอาจารย์ประจำให้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพ และคุณวุฒิให้สูงขึ้น และมีการ กำหนดเส้น

ทางอาชีพของบุคลากรของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตและการสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพ

4. ปรับแผนการศึกษาให้จัดรายวิชาที่เรียงลำดับความยากง่าย การกระจายงานในแต่ละภาค การศึกษาไม่ให้อัดแน่นจนเกินไป

เอกสารอ้างอิง

1. สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐาน การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่:เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
2. ศศิธร ชิดนयी, มณฑา อุดมเลิศและ อธิยา ทรัพย์สังข์.(2553). การประเมินหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์.
3. สถาบันพระบรมราชชนก. (2546). คู่มือการใช้หลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545.
4. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. เอกสารอัดสำเนา.
5. นวลอนงค์ บุญฤทธิพงษ์.(2539). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรระดับต้น กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญา นิพนธ์ การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
6. อากาศันทะเป็ง. (2546). ตัวแปรที่ส่งผลลัพท์ทางการศึกษาของ นักศึกษายาบาลศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครสวรรค์. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครสวรรค์.

7. พิระนันท์ จีระยิ่งมงคลและนิตติยาน้อยสีภูมิ. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ.
8. ศศิธร ชิดนายิและศสมน ศรีสุทธิศักดิ์. (2553). ความพึงพอใจในการบริหารหลักสูตร ของอาจารย์และนักศึกษาปีการศึกษา 2552. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์.
9. นัยนา อินธิโชติ, ไพฑูรย์ มาผิว, ศศิธร ชิดนายิและวาสนา ครุฑเมือง. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
10. จารุณี วาระหัส, พิมพา กายประสิทธิ์และเทอดศักดิ์ นำเจริญ. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการสอบประเมินความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพบใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ครั้งที่ 1/ 2549 ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. รายงานวิจัย. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.
11. โสภา ลีศิริวัฒนกุล, ราตรี อร่ามศิลป์, ชวนชม พิษพันธ์ไพศาลและคณิงนิตย์ พงษ์สิทธิ์ถาวร.(2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบวัดความรู้ เพื่อขอขึ้นทะเบียน รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. รายงานวิจัย.วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี.